VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam 52. szám
1969. MÁRCIUS 4.
KEDD

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 80 FILLÉR

A szaktudás aranyai

A szakma elméletének-gyakorlatának magasszintű elsajátítását évek óta szolgálja Szegeden is egy kitűnő, de még nem eléggé kamatoztatott ifjúsági akció, a Szakma Ifjú Mestere mozgalom. A textilművekben két évvel ezelőtt kezdődött a mesterfokú tudásra aspirálók mozgalma, s azóta példaképpé nőtte ki magát. A félévenként rendezett ifjú mesteri vizsgákon egyre több fiatal, mind nagyobb szakmai, politikai képzettségről ad számot. A nemrég rendezett, immár negyedik vizsgán is több mint száz ifjú mesterjelölt sereglett elő. Közülük harmincan arany fokozatot értek el, s csak tízegynéhány olyan akadt, aki nem ütötte meg az ezüst, illetve bronzfokozat szintjét.

Ezek a fiatalok a szakma legügyesebbjei, a szövő-fonó mesterség legjobbjai a textilművekben. Ők képviselik az utánpótlás élvonalát. Tanulókedvük, szakmaszeretetük elnyeri jutalmát; a szaktudás aranyai 700 forintot értek most is, de a többiek is megkapták az anyagi elismerést a büszkén viselt jelvény mellé.

A mozgalom tekintélyére vall, hogy a kollektív szerződés is szabályozza a vele kapcsolatos eljárásokat, a mester cím jutalmazását. Erkölcsi megbecsülésben is részesülnek a fonók, szövők legjobbjai: aki például két ízben egymás után elnyeri az aranyfokozatot, az a Kiváló Dolgozó cím esélyese, aki pedig már négyszer — vagyis két év alatt a legtöbbször — bizonyult aranytudásúnak, az javasolható a Könnyűipar Kiváló Dolgozója kitüntetésre is.

Fonó-példakép lehet Hetes Zsuzsa a gyűrűsfonodából, ő mind a négy alkalommal aranyjelvényt szerzett. A szövődében hasonló rekordot állított fel Mádi Józsefné és Nagy Györgyné.

Példájuk követést érdemel. Tanulni lehet belőle. Sajnos, a SZIM, ez a gyümölcsöző mozgalom számos helyen még gyökeret sem eresztett, pedig a szakmaszeretet, a mesterfokú tudás, a fiatalos lendület energiáira minden üzemben nagy szükség van.

Simai Mihály

Rekord export, rekord nyereség

Szegedi seprűk a világban

A Szegedi Ecset- és Seprűgyár életében talán nem volt olyan eredményes esztendő eddig, mint a tavalyi. Az új gyár a számos műszaki intézkedés

szépen kamatozott,

s a munkások áldozatkészsége sem hiányzott: összesen 1 millió 200 ezer kis- és 1 millió 350 ezer nagyseprű készült el egy év alatt exportmegrendelésre. A külföldi vásárlók soha nem tapasztalt érdeklődést mutattak a magyar, a szegedi seprűk iránt,

nem egyszer az egész seprűgyár vasárnap is dolgozott,

hogy az új igényeket kielégíthesse. De nemcsak a seprűkkel törődtek — gondot fordítottak a takarékosságra: a seprűkhöz nem használható, elgörbült nyelekből szerszámalkatrészeket készítettek, hasznosították a hulladékot.

A jó munkának végül is

a nyereségen is meglátszott

a hatása. Az ecset- és seprűgyár fennállása óta a legmagasabb nyereségrészesedést kapták a dolgozók, átlagosan egy-egy seprűgyári munkásnak több mint

egyhavi munkabére

jutott nyereség címén.

Víz — csatornavíz

Törődés Istvánteleppel

A szegedi városi tanács legutóbbi ülésén Istvántelep gondja miatt interpellált Hampel Ferenc tanácstag, a művelődésügyi állandó bizottság elnöke. A viszonylag kevés lakosú telep a kábelgyár mögött; a Kátai köz és a Bakay Nándor utca között fekszik. Korábban magas nyomású vize sem volt a kis településnek, amelyen 250—260 magánházat számlálhatunk. Ezt a problémáját időközben megoldották, most viszont nagyon is sok a víz. A hirtelen olvadás következtében a mélyen fekvő telep lakóházainak pincéit, kertjeit elöntötte a belvíz.

Korábban két nyílt szelvényű csatorna vitte el a telepről a csapadékvizet a közeli kubikgödrökbe. A Bakay Nándor utca úttestének építésekor viszont a nyugati lefolyót megszüntették, s maradt a kábelgyár mögött, a Mura utcában végigfutó nyílt árok, Ez azonban kevésnek bizonyult, annál is inkább, mert a kábelgyárból kifolyó, elhasznált víz is ebbe az árokba futott. A kábelgyár úgy döntött, hogy a nyílt árokkal párhuzamosan építtet egy zárt szelvényű csatornát, amelynek kivitelezését a Csongrád megyei Építőipari Vállalat vállalta. A munkát december végén kellett volna befejeznie, de az nem történt meg, az újabb határidő március 31. Kétségtelen, hogy ez a késlekedés is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Istvántelepnek most belvízzel kell küszködnie. Ráadásul tetézte a bajt, hogy a zárt szelvényű csatorna építésekor a kitermelt földet áthajigálták a nyílt árokba, amely eltömődött. Ezt a gondatlanságot nem lehet megmagyarázni az építkezés késlekedésével.

A városi tanács vb építési és közlekedési osztálya önálló védekező a belvíz ellen. Ebben a tevékenységében természetesen közreműködnek felderítő munkával a területek gazdái, a kerületi tanácsok is. A III. kerületi tanács is gyorsan intézkedett, hogy Istvántelepet megszabadítsák a fenyegető belvíztől. Három nagyteljesítményű szivattyút is felállítottak a vizek gyors elvezetésére. Az intézkedés eredménnyel járt, a házakból, a kertekből a vizek lehúzódtak annál is inkább, mert a kubikokat is megcsapolták. Így a kisebb vízszintmagassággal a talajvíz is csökkent a telepen. Az persze más kérdés, hogy megállapítják majd a felelősséget, amiért a zárt szelvényű csatorna elkészültével hosszan késlekedett az építőipari vállalat. Ha a zárt csatornával ugyanis időre elkészülnek, ekkora gondok elé nem kellett volna nézni a telep lakóinak.

L. F.

ÚTON AZ APOLLO—9

Jó start — A Holdra szállás főpróbája

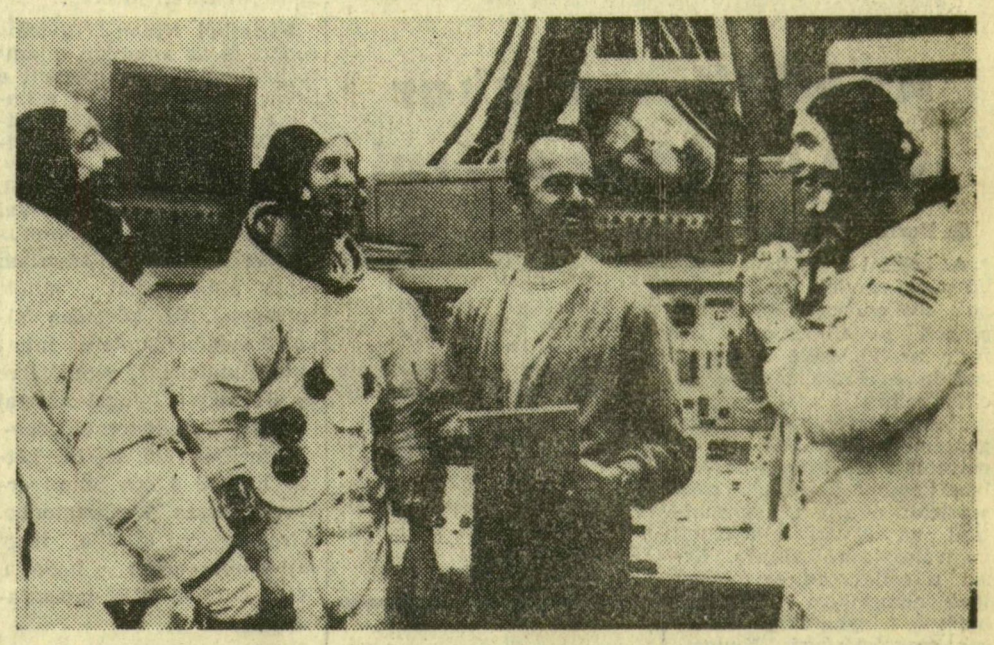

Az Apollo—9 utasai az űrhajó kilövése előtt utolsó megbeszélésüket tartják az Amerikai Űrhajózási Hivatal vezetőjével, Alan Shepard-dal. A képen balról jobbra: James McDivitt, Russel Schweikart, Shepard és David Scott

A floridai Kennedy-fokon levő támaszpontról hétfőn, helyi idő szerint délelőtt 11 órakor (magyar idő szerint délután 17 órakor) *fellőtték az Apollo—9 űrhajót.* Az űrhajó három utasa, James A. *McDivitt* repülő ezredes, David R. *Scott* repülő alezredes és Russel L. *Schweickart* polgári űrhajós. Az Apollo—9 a terv szerint *10 napig marad föld körüli pályán.* Az út során első ízben próbálják ki a világűrben az amerikai holdprogram legfontosabb egységét, az Apollo—9 úgynevezett Lunar Module részét, *a „holdkompot".*

Az űrhajót *Saturn—5 típusú rakétával* indították útjára. Az első napra tervezett kísérleti program értelmében röviddel az űrhajó végleges pályára állása után az űrkabint elválasztják a hordozórakéta harmadik fokozatától, megfordítják és összekapcsolják a rakéta harmadik fokozatában levő Lunar Module-lal. Ezt követően az űrkabint és a „holdkompot" teljesen *lekapcsolják* a hordozórakétáról.

A legfontosabb kísérletre, az űrkabin és a Lunar Module szétválasztására és összekapcsolására *az utazás ötödik napján* kerül sor. McDivitt és Schweickart ekkor a „holdkompon" tartózkodik és kipróbálja annak működését. Az űrkabint eközben Scott egyedül irányítja.

A rajt tökéletesen sikerült: A Saturn—5 rakéta első és második fokozata az előírásnak megfelelően működött. McDivitt *kisebb műszerzavart jelzett* közvetlenül a rajt után, a földi irányítóközpont szerint azonban ez *nem okoz* nehézséget.

A rajt után mintegy negyed órával az űrhajó *földkerülő orbitális pályára állt.*

Magyar idő szerint 19 óra 45 perc körül az Apollo—9 legénysége végrehajtotta az űrrepülés első nagyobb programpontját. Az ellenőrző hajtóművek üzemeltetésével az összesen mintegy 10 méter hosszú irányító és szervizfülkét, amelyben az űrhajósok helyet foglalnak — McDivitt és társai leválasztották a Saturn—5 hordozórakéta harmadik, utolsó fokozatáról.

A leválasztott rész lassan eltávolodott a hordozórakétától, majd 180 fokos fordulatot tett. Ettől a pillanattól kezdve orr-részével a rakéta felé fordulva, azzal kötelékrepülésbe kezdett mintegy 50 méter távolságra a hordozórakétától. A két rész azonos, 28 100 kilométeres óránkénti sebességgel folytatja föld körüli útját.

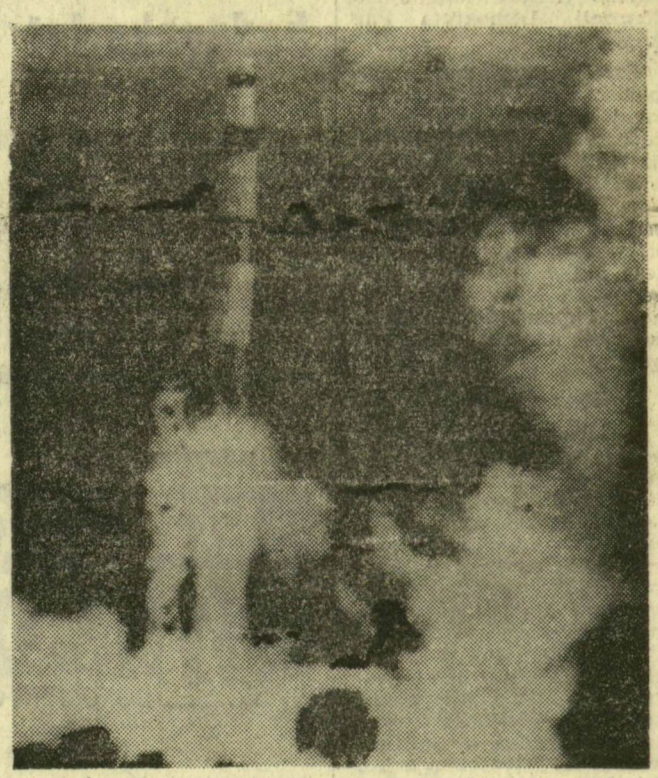

Startol az Apollo—9

A három űrhajós most már szabad szemmel figyelheti meg a „holdkomp"-ot, amely még mindig a hordozórakéta utolsó fokozatához van erősítve, de szabad szemmel látható, mert védőpanelljei leváltak.

McDivitt ezredes, az Apollo—9 parancsnoka beszüntette a „holdkomp" vizuális megfigyelését, majd miután meggyőződött róla, hogy az irányító- és szervizfülkében — éppen úgy, mint a „holdkomp"-berendezésen — minden rendben van, begyújtotta a hajtóműveket, amelyek segítségével minimálisra csökkentették az űrrepülést végrehajtó szerkezetek közötti távolságot. Magyar idő szerint 20 óra 02 perckor, mintegy 8 perccel a tervezett időpont után az Apollo—9 legénysége sikerrel kapcsolta össze a főkabint a Saturn—5 hordozórakéta utolsó fokozatára erősített „holdkomppal", amelyről nem sokkal előbb levált. Most azonban az űrhajósokat és a műszereket szállító kabin orrrészével kapcsolódik a „holdkomphoz", mivel időközben 180 fokos fordulatot hajtott végre. Ily módon a repülés további szakaszában három összekapcsolt űrberendezés vesz részt: a Saturn—5 hordozórakéta, a még mindig hozzákapcsolt „holdkomp" és az irányító- és szervizfülke az űrhajósokkal.

Rövidesen 21 óra után az űrhajósokat szállító fülke és a hozzákapcsolt „holdkomp" végleg leválik a hordozórakéta harmadik fokozatáról. A leválasztást egy rugós szerkezet végezte, amelynek működése lépése után az embert szállító ikerűrberendezés lassan eltávolodott a hordozórakétától. Csakúgy, mint az összekapcsolás, a hordozórakétáról való leválasztás is zökkenőmentesen ment végbe. A Saturn—5 rakéta utolsó fokozata a későbbiekben napkörüli pályára kerül s azon kering majd.

Tudományos ülésszak

A Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából tegnap háromnapos történettudományi ülésszak kezdődött a Szegedi Tanárképző Főiskolán. A délelőtt 9 órakor megtartott nyitóünnepség résztvevőit *dr. Szendrei* János, a főiskola igazgatója köszöntötte, majd a *Tanácsköztársaság nemzeti-nemzetiségi politikáját* elemző előadások következtek. Elsőként *Polányi* Imre, a Szegedi Tanárképző Főiskola tanszékvezető főiskolai docensének referátuma hangzott el „A nemzet fogalmának kérdéséhez" címmel. Utána az ülésszak három külföldi vendége szólalt fel: M. V. *Trojan,* az Ungvári Állami Egyetem docense az 1919-es Ruszka-krajnai tanácshatalomról, E. *Kisslingova,* a Nyitrai Pedagógiai Fakultás tanszékvezető docense a Szlovák Tanácsköztársaság megalakulásának és működésének néhány priblémájáról, P. Sz. *Goranov,* a Tirnovói Pedagógiai Intézet tanszékvezető docense pedig a Magyar Tanácsköztársaság és a bolgár sajtó című témáról tartott előadást. A délutáni órákban az ülésszak részvevői korreferátumokkal és felszólalásokkal egészítették ki az elhangzottakat.

Ma, kedden, a tanácskozás másnapján újabb témakör megvitatása következik. A történettudományi ülésszak harmadik napján, szerdán, a *tudományos diákkörök konferenciáját* tartják meg. Ezen a rendezvényen részt vesz az ungvári főiskolások 17 tagú delegációja, valamint a pécsi, nyíregyházi és az egri tanárképző főiskolák diákküldöttsége is.